

**Probleme rezolvate
cu inegalitati geometrice in triunghi
pentru gimnaziu si liceu**

Prof. Andrei Dobre

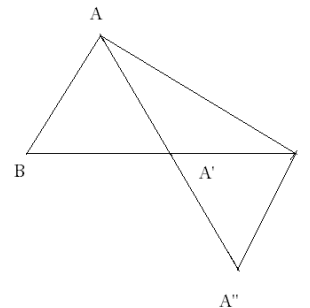
- 1. Sa se demonstreze ca o mediana a unui triunghi este mai mica decat semisuma laturilor alaturate cu ea.**

Solutie:

Fie triunghiul ABC si mediana AA' ; prelungim aceasta mediana cu o lungime [A'A''] ≡ [AA'] .

Se demonstreaza usor, congruenta triunghiurilor ABA' si CA'A'' (cazul de congruenta , latura , unghi latura), de unde rezulta [AB] ≡ [CA''].

In triunghiul ACA'' avem [AA''] < [AC] + [CA''] si, cum [A'A''] ≡ [AA''], rezulta ca $AA' < \frac{AB+AC}{2}$.

- 2. Sa se arate ca ,in triunghiul ABC, in care [AB] < [AC], avem ca [AD] < [AC], oricare ar fi D ∈ (BC).**

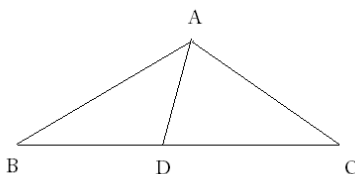
Solutie:

Cum din ipoteza [AB] < [AC], rezulta ca ∠B > ∠C.

Dar, ∠ADC > ∠B si ∠ADC > ∠C, conform unghiului exterior. Din ∠ADC > ∠B si ∠ADC > ∠C , urmeaza ca in triunghiul ADC avem [AC] > [AD].

3. Fie triunghiul ABC, in care $m(\angle BAC) > m(\angle ABC) + m(\angle ACB)$ si fie D mijlocul segmentului [BC]. Sa se arate ca $AD < \frac{BC}{2}$.

Solutie:

Avem $m(\angle BAC) = m(\angle BAD) + m(\angle DAC) > m(\angle ABC) + m(\angle ACB)$, din ipoteza.

De aici rezulta : sau $m(\angle BAD) > m(\angle ABC)$, de unde $BD \geq AD$; sau

$m(\angle DAC) > m(\angle ACB)$, de unde $DC > AD$. Din $BD > AD$ si $DC > AD$, adunandu-le, se obtine $AD < \frac{BC}{2}$.

4. Se ia un punct oarecare M in interiorul unui triunghi ABC .

Sa se demonstreze ca, suma $MA + MB + MC$ este cuprinsa intre semiperimetrul si perimetrul triunghiului ABC.

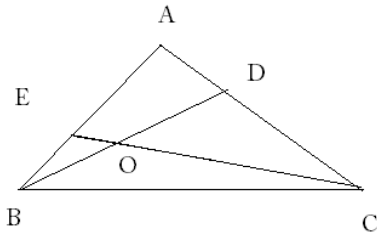
Solutie:

Din triunghiul MBC, MCA si MAB rezulta , respectiv , ca $BC < MB + MC$, $CA < MC + MA$ si $AB < MA + MB$; adunandu-le, se obtine ca $\frac{1}{2} (AB + BC + CA) < MA + MB + MC$. In continuare, deoarece linia poligonala (franta) BAC inconjoara linia franta BMC , urmeaza ca $MB + MC < AB + AC$. Analog avem, $MA + MC < AB + BC$ si $MA + MB < AC + BC$. Din aceste trei inegalitati , rezulta inegalitatea ceruta.

5. Fie ca O un punct in interiorul triunghiului ABC. Dreptele BO si CO intersecteaza AC si AB in D, respectiv E. Stiind ca unghiul $\angle BAC$ este obtuz, sa se arate ca $BD + CE > BE + ED + DC$.

Solutie:

Din triunghiurile AEC, ABD și AED rezulta, respectiv, ca $EC > AD + DC$, $BD > AE + BE$ și $ED < AE + AD$. Apoi, $EC + BD > AD + DC + AE + BE$ și, cum $AE + AD > ED$, urmează inegalitatea cerută.

6. În triunghiul ABC are loc inegalitatea $BC > AC$. Dacă AD și BE sunt înălțimi din A, respectiv din B, să se arate că $BC + AD \geq AC + BE$. Să se precizeze, apoi, când are loc egalitatea.

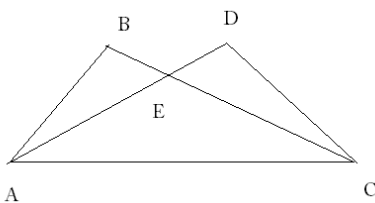
Soluție:

Notăm $BC = a$, $AC = b$, $AD = h_a$, $BE = h_b$. Atunci, relația cerută se scrie: $a + h_a \geq b + h_b$, sau $a + b \sin C \geq b + a \sin C$, adică $(a - b) \cdot (1 - \sin C) \geq 0$.

Cum, prin ipoteză $a > b$, egalitatea are loc pentru $\sin C = 1$, adică pentru triunghiul dreptunghic în C.

7. Două triunghiuri sunt așezate astfel încât au o latură comună, iar alte două laturi se intersectează. Să se demonstreze că, suma lungimilor laturilor care se intersectează este mai mare decât suma lungimilor laturilor care nu se intersectează.

Soluție:

Fie AC latura comuna triunghiurilor ABC și ADC și, fie E punctul de intersecție al laturilor AD și BC. Din triunghiurile AEB și CDE, rezulta, respectiv, ca $AE + BE > AB$ și $EC + ED > CD$, care, adunate membru cu membru, și tinând seama ca $AE + ED = AD$, iar $BE + EC = BC$, conduc la $AD + BC > AB + CD$.

8. Medianele corespunzătoare laturilor BC și AC ale triunghiului ABC sunt perpendiculare. Sa se demonstreze ca $\frac{1}{2} < \frac{BC}{AC} < 2$.

Soluție:

Fie AD, BE, CF, medianele triunghiului ABC și fie G punctul lor de intersecție. Notăm $AB = c$, $BC = a$ și $AC = b$.

Din triunghiul dreptunghic AGB, rezulta $GF = \frac{c}{2}$.

Construim paralelogramul ACBC' ($AC \parallel BC'$ și $AC' \parallel BC$). Cum $CF = \frac{3c}{2}$, urmează ca $CC' = 3$.

Folosind rezultatul cunoscut, anume ca "într-un paralelogram suma patratelor diagonalelor este egală cu suma patratelor tuturor laturilor", putem scrie:

$$(3c)^2 + c^2 = 2a^2 + 2b^2, \quad 5c^2 = a^2 + b^2.$$

Deoarece $|a-b| < c < a+b$, urmează ca $5(a+b)^2 > a^2 + b^2$ și, pe de altă parte, $5(a-b)^2 < a^2 + b^2$.

Inegalitatea $5(a-b)^2 < a^2 + b^2$ este echivalentă cu $\left(\frac{a}{b}\right)^2 - \frac{5}{2} \cdot \left(\frac{a}{b}\right) + 1 < 0$, de unde rezulta $\frac{1}{2} < \frac{a}{b} < 2$.

9. În triunghiul ABC, fie [BL bisectoarea unghiului $\sphericalangle ABC$, $L \in [AC]$. Sa se arate ca $BA > LA$ și $BC > LC$.

Soluție:

Unul dintre unghiurile $\sphericalangle BLA$, $\sphericalangle BLC$ este mai mare sau cel puțin egal cu 90° . Fie $m\angle(BLA) \geq 90^\circ$; atunci, din triunghiul ABL avem $AB > AL$.

Acum, $m\angle(BLC) > m\angle(LBC)$, deoarece $\sphericalangle BLC$ este unghi exterior triunghiului ABL și $\sphericalangle ABL \equiv \sphericalangle LBC$. Atunci, din triunghiul BLC rezulta ca $BC > LC$.

10. Fie ABC un triunghi dreptunghic in A. Sa se arate ca $AD > AB + AC - BC$, unde D este piciorul inaltimii din A.

Solutie:

Inegalitatea din enunt mai poate fi scrisa:

$AD + BC > AB + AC$ sau $(AB + AC)^2 > (AD + BC)^2$ si cum $AB^2 + AC^2 = BC^2$, iar $AB \cdot AC = BC \cdot AD$, ea devine $AD^2 > 0$, ceea ce este evident.

11. Sa se arate ca, daca a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi oarecare, atunci are loc inegalitatea $b^2 + c^2 < a^2 + 2bc$.

Solutie:

Din $b^2 + c^2 < 2bc$, obtinem succesiv:

$(b^2 + c^2 - 2bc) - a^2 < 0$, $(b^2 - c^2) - a^2 < 0$, $(b - c + a) \cdot (b - c - a) < 0$, ultima fiind, evident, adevarata deoarece prima paranteza este pozitiva, iar a doua este negative.

12. Sa se demonstreze ca in orice triunghi ABC au loc inegalitatile:

1) $h_a h_b + h_b h_c + h_c h_a \leq p^2$

2) $h_a + h_b + h_c < 2p$

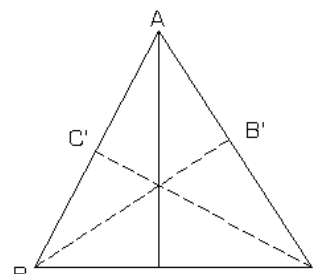
Solutie:

1) Se stie ca: $S = \frac{ah_a}{2} = \frac{bh_b}{2} = \frac{ch_c}{2}$, prin

$$\begin{aligned} \text{urmatoarele: } h_a h_b + h_b h_c + h_c h_a &= \frac{2S}{a} \frac{2S}{b} + \frac{2S}{b} \frac{2S}{c} + \frac{2S}{c} \frac{2S}{a} = 4S^2 \left(\frac{1}{ab} + \frac{1}{bc} + \frac{1}{ca} \right) = \frac{4S^2(c+a+b)}{abc} = \\ &= \frac{4S}{abc} 2Sp = \frac{2rp^2}{R} \leq \frac{Rp^2}{R} = p^2 \end{aligned}$$

ceea ce conduce la: $h_a h_b + h_b h_c + h_c h_a \leq p^2$ cu egalitate in cazul triunghiului echilateral.

2) Fie triunghiul ABC si $A' \in BC$, $B' \in AC$, $C' \in AB$

astfel încât $AA' \perp BC, BB' \perp AC, CC' \perp AB$.

In triunghiul AA'B, $m(\angle A') > m(\angle B)$, ceea ce implica:

$$c > h_a.$$

In triunghiul ACC', $m(\angle C') > m(\angle A)$ și deci $b > h_c$,

iar in triunghiul BB'C, $(\angle B') > m(\angle C)$ de unde $a > h_b$

Prin urmare, $c > h_a, b > h_c$ și $a > h_b$ ceea ce conduce la $a+b+c > h_a+h_b+h_c$ și deci: $h_a+h_b+h_c > 2p$

13. Fie ABC un triunghi dreptunghic cu $m(\angle A) = 90^\circ$

Atunci are loc inegalitatea :

$$h_a \leq \frac{p}{1 + \sqrt{2}}$$

Solutie:

Se știe ca : $h_a = \frac{bc}{a}$ și $p = \frac{a+b+c}{2}$. Prin urmare, inegalitatea din enunț devine:

$$\frac{b-c}{a} \leq \frac{a+b+c}{2(1+\sqrt{2})} \Leftrightarrow 2(1+\sqrt{2})(bc) \leq b^2+c^2+(b+c)\sqrt{b^2+c^2} \quad (*)$$

Din relația $(b-c)^2 \geq 0$ obținem $\sqrt{\frac{b^2+c^2}{2}} \geq \frac{b+c}{2}$, iar $b^2+c^2+(b+c)\sqrt{b^2+c^2} =$ deci pentru a demonstra (*)

$$b^2+c^2+\sqrt{2}(b+c) \cdot \sqrt{\frac{b^2+c^2}{2}} \geq b^2+c^2+\frac{\sqrt{2}(b+c)^2}{2}$$

$$b^2+c^2+\frac{\sqrt{2}(b+c)^2}{2} \geq 2(1+\sqrt{2})bc \Leftrightarrow$$

este suficient să verificăm: $2b^2+2c^2+\sqrt{2}b^2+\sqrt{2}c^2+2\sqrt{2}bc \geq 4bc+4\sqrt{2}bc \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow 2(b^2+c^2-2bc)+\sqrt{2}(b^2+c^2-2bc) \geq 0$$

$$\Leftrightarrow 2(b-c)^2+\sqrt{2}(b-c)^2$$

care este adevărată. Egalitate avem dacă $b=c$, adică în cazul triunghiului dreptunghic isoscel.

14. Sa se demonstreze ca in orice triunghi ABC au loc inegalitatile:

1) $m_a < p, m_b < p, m_c < p$

2) $2m_a < b + c, 2m_b < c + a, 2m_c < a + b$

3) $p < m_a + m_b + m_c < 2p$

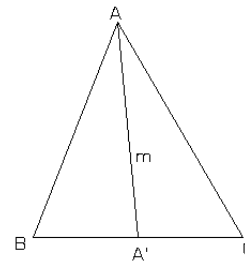
Solutie:

1) Fie triunghiul ABC și $A' \in (BC)$

In triunghiul ABA' : $m_a = \frac{c + a}{2}$, iar in triunghiul ACA' : $m_a = \frac{b + a}{2}$,

deci $2m_a = a + b + c$, de unde $m_a < p$

Celelalte relatii se obtin in mod analog.

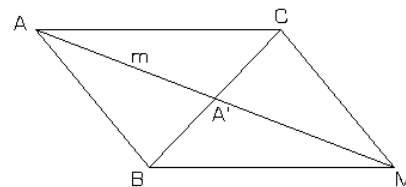
2) Fie triunghiul ABC și $A' \in (BC)$.

Consideram punctul M ca fiind simetricul lui A fata de mijlocul segmentului (BC)

Prin urmare $AM = AA' + A'M = m_a + m_a$.

Triunghiurile $AA'C$ și $MA'B$ sunt congruente (L.U.L) ceea ce implica: $BM = AB = b$

In triunghiul ABM avem: $AM < AB + BM$, ceea ce implica $2m_a < b + c$.

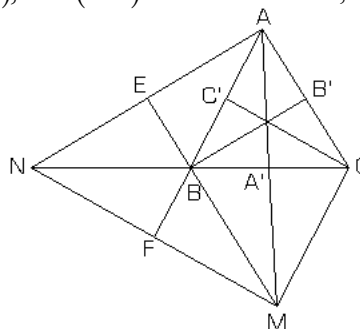
Celelalte relatii se obtin in mod similar

3) Fie triunghiul ABC și $A' \in (BC), C' \in (AB), B' \in (AC)$ astfel incat AA', BB', CC' sunt mediane

conform punctului 2) avem:

$2m_a < b + c, 2m_b < b + c,$

$2m_c < a + b$ ceea ce implica

$$2(m_a + m_b + m_c) < 2(a + b + c)$$

adica $m_a + m_b + m_c < 2p$ (*)

Consideram punctul N ca fiind intersectia dreptei BC cu paralela prin A la mediana BB'. Notam cu $\{E\} = AN \cap MB$, unde M este simetricul

lui A fata de mijlocul segmentului (BC), iar cu $\{F\} = AB \cap MN$.

Observam ca AE BB' este paralelogram de unde rezulta ca EB=AB'=b/2 și cu BM=AC=b, obtinem ME=3b/2.

In triunghiul MNA avem: NA' este mediana iar BE=ME/3 și BM=2ME/3 prin urmare, NA', ME și AF sunt mediane $\{B\} = AF \cap ME \cap NA$.

De asemenea, AM=2m_a, NM=2m_c, AN=2m_b, iar $ME = \frac{3b}{2}$; $NA' = \frac{3a}{2}$; $AF = \frac{3c}{2}$ (**)

Conform relatiilor din punctul 2) vom avea in triunghiul ANM: 2AF<AN+AM, 2ME<MA+MN, 2NA'<NA+NM, dar având in vedere relatiile (**) obtinem:

$3c < 2m_a + 2m_b$, $3b < 2m_a + 2m_c$ de unde rezulta $3(a+b+c) < 4(m_a+m_b+m_c)$ care este echivalenta cu :

$\frac{3p}{2} < m_a + m_b + m_c$, dar $p < \frac{3p}{2}$ și deci $p < m_a+m_b+m_c$, care impreuna cu (*) ne da dubla inegalitate din enunt.

15. Se noteaza cu M,N și P respectiv mijloacele laturilor (BC); (AC) și (AB) ale triunghiul ABC oarecare. Dreptele AM , BN și CP intersecteaza cercul circumscris triunghiul ABC in Q,S,T. Sa se arate ca:

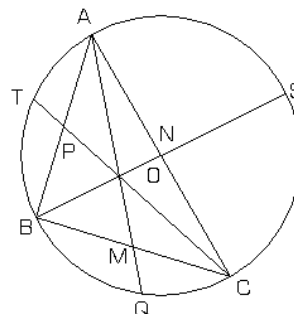
$$\frac{AM}{MQ} + \frac{BN}{NS} + \frac{CP}{PT} \geq 9$$

Solutie:

Puterea punctului M fata de cerc implica:

AM/MQ=BM/BC dar BM=MC=A/2 iar

AM=m_a de unde rezulta $\frac{AM}{MQ} = \frac{4m_a}{a^2}$ deci

$$\frac{AM}{MQ} = \frac{4m_a^2}{a^2}. \text{ In mod analog obținem } \frac{BN}{NS} = \frac{4m_b^2}{b^2}$$

și $\frac{CP}{PT} = \frac{4m_c^2}{c^2}$. Având cele trei relații și folosind teorema medianei avem:

$$\begin{aligned} \frac{AM}{MQ} + \frac{BN}{NS} + \frac{CP}{PT} &= \frac{4m_a^2}{a^2} + \frac{4m_b^2}{b^2} + \frac{4m_c^2}{c^2} = \\ &= \frac{2(b^2 + c^2) - a^2}{a^2} + \frac{2(a^2 + c^2) - b^2}{b^2} + \frac{2(b^2 + a^2) - c^2}{c^2} = \\ &= 2\left(\frac{b^2}{a^2} + \frac{a^2}{b^2}\right) + 2\left(\frac{c^2}{a^2} + \frac{a^2}{c^2}\right) + 2\left(\frac{c^2}{b^2} + \frac{b^2}{c^2}\right) - \end{aligned}$$

$$- 3 \geq 2 \cdot 2 + 2 \cdot 2 + 2 \cdot 2 - 3 = 9.$$

In concluzie $\frac{AM}{MQ} + \frac{BN}{NS} + \frac{CP}{PT} \geq 9$.

Bibliografie:

Ion Vârtopeanu, Olimpia Vârtopeanu – Geometrie plană pentru gimnaziu și liceu. Craiova, Editura Sibia 1994

Chiței, Gh. A. Metode pentru rezolvarea problemelor de geometrie. București, Editura Didactică și Pedagogică 1969